

VOS/ABB
gevestigd te Woerden
FINANCIEEL JAARVERSLAG 2020
GECONSOLIDEERD
28-5-2021

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 MAY 2021

Inhoudsopgave

		pagina
1.	FINANCIEEL JAARVERSLAG	
1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2020	3
1.2	Geconsolideerde exploitatierekening over 2020	4
1.3	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
1.4	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2020	7
1.5	Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening over 2020	11
2.	OVERIGE GEGEVENS	
2.1	Statutaire regeling inzake de bestemming van het exploitatiesaldo	15
2.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	16

1. FINANCIËEL JAARVERSLAG

GECONSOLIDEERD

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 MAY 2021

GECONSOLIDEERD

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(na bestemming van het exploitatiesaldo)

		<u>31 december 2020</u>		<u>31 december 2019</u>	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa					
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1	6.006		7.116	
Inventarissen		<u>50.507</u>		<u>40.396</u>	
			56.513		47.512
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen					
Handelsdebiteuren	2	97.656		94.418	
Belastingen en premies	3	3.521		1.652	
Overige vorderingen en overlopende activa	4	<u>46.168</u>		<u>33.256</u>	
			147.345		129.326
Liquide middelen	5		1.456.565		1.446.973
			<u>1.660.423</u>		<u>1.623.811</u>

		<u>31 december 2020</u>		<u>31 december 2019</u>	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Geplaatst kapitaal		-		-	
Bestemmingsreserves	6	1.413.389		1.384.487	
			1.413.389		1.384.487
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	7	32.293		28.426	
Belastingen en premies	8	86.832		94.926	
Overige schulden en overlopende passiva	9	<u>127.909</u>		<u>115.972</u>	
			247.034		239.324
			<u>1.660.423</u>		<u>1.623.811</u>

0

0

GECONSOLIDEERD

1.2 exploitatierekening over 2020

	nr	realisatie		begroting		realisatie	
		2020	2020	2020	2020	2019	2019
		€	€	€	€	€	€
Baten							
Contributie	13	1.452.659		1.408.809		1.350.744	
Abonnementen dienstverlening	14	90.031		90.947		89.192	
Dienstverlening	15	39.757		65.000		77.003	
Contractdienstverlening	16	415.009		559.600		431.318	
Overige opbrengsten	17	136.218		153.322		149.229	
Totaal baten			<u>2.133.674</u>		<u>2.277.679</u>		<u>2.097.486</u>
Lasten							
Personeelskosten	18	1.379.425		1.637.461		1.371.250	
Overige personeelskosten	19	40.354		43.500		25.248	
Reis- en verblijfskosten	20	71.624		125.000		102.908	
Inkoop diensten	21	214.611		116.400		166.364	
Huisvesting	22	107.460		110.000		106.433	
Kantoorkosten	23	84.633		102.500		94.975	
Voorlichting	24	151.453		197.000		138.553	
Bestuurskosten	25	7.250		12.000		9.225	
Overige kosten	26	47.978		32.500		26.581	
Totaal lasten			<u>2.104.788</u>		<u>2.376.361</u>		<u>2.041.536</u>
Saldo baten en lasten			<u>28.886</u>		<u>-98.682</u>		<u>55.950</u>
Overige baten en lasten							
Belastingen		-		-		-	
Rentebaten	16	16		100		151	
Rentelasten		-		-500		-	
			<u>16</u>		<u>-400</u>		<u>151</u>
Exploitatiesaldo			<u>28.902</u>		<u>-99.082</u>		<u>56.101</u>
Bestemming van het saldo							
Instandhoudingsreserve			73.902		0		36.101
Bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden			-45.000		0		20.000
			<u>28.902</u>		<u>0</u>		<u>56.101</u>

Toelichting verschillen met de begroting 2020 (geconsolideerd)

BATEN

(13 & 14) Contributie en abonnementen:

VOS/ABB heeft haar doelstelling wat betreft uitbreiding van het aantal aangesloten schoolbesturen PO & VO (op basis van leerlingen) voor een belangrijk deel gerealiseerd. De opbrengst van abonnementen is gelijkgebleven.

De samenwerkingsverbanden (SWV's) staan in deze rubriek, maar zullen volgend jaar onder de contributie worden verantwoord. Het aantal aangesloten gemeenten blijft nog altijd licht achter op de begroting.

(15) Dienstverlening:

Deze post bestaat uit dienstverlening op basis van subsidies en dienstverlening in de vorm van cursussen en opleidingen.

De realisatie van deze dienstverlening ligt door het coronajaar onder de begroting.

(16) Contractdienstverlening:

VOS/ABB ontvangt veelvuldig verzoeken voor aanvullende dienstverlening van haar leden. In het verslagjaar 2020 is de begroting door corona niet gehaald. VOS/ABB hanteert de richtlijn dat dit aandeel niet meer bedraagt dan 30% van de totale baten. De hiervoor ingekochte diensten zijn onderdeel van rubriek 21.

(17) Overige opbrengsten:

De overige opbrengsten bestaan uit de verkoop van advertenties en de dekking voor kosten van de ledenvoordeelproducten, waaronder Energie Voor Scholen en verzekeringen. In deze rubriek zijn enkele doorbelastingen opgenomen die ook in de lasten zijn verantwoord.

LASTEN

(18) Personeelskosten:

De personeelskosten bestaan uit de brutolonen en de verschillende premies, waaronder de pensioenlasten. De personeelskosten zijn vooral lager doordat ontsane vacatures (bewust) later zijn ingevuld. In 2020 is, gelijk aan 2019, gebruikgemaakt van enkele tijdelijke uitbreidingen. Zie daartoe de toelichting bij uitzendkrachten.

(19) Overige personeelskosten:

Deze rubriek bestaat uit studie- en opleidingskosten, arbodienst en overige personeelskosten. De realisatie van de studie- en opleidingskosten is in 2020 licht gestegen, maar op de overige posten kon worden bespaard.

(20) Reis- en verblijfskosten:

De reis- en verblijfskosten zijn lager dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met maximale invulling van de ambitie om leden persoonlijk te bezoeken, maar veel andere bijeenkomsten op locatie konden vanwege de coronacrisis niet doorgaan.

(21) Inkoop diensten:

Dit betreft inkoop voor het realiseren van contractdienstverlening, uitzendkrachten en overige dienstverlening. Voor de realisatie van de contractdienstverlening is meer gebruikgemaakt van de externe flexibele schil dan begroot, mede door het later vervullen van ontsane vacatures (rubriek 18). Ook voor het onderdeel interne ondersteuning (financieel/administratief) moest een groter beroep worden gedaan op externen dan begroot.

(22 & 23) Huisvesting en kantoorkosten:

Geen bijzonderheden ten opzichte van de begrote uitgaven.

(24) Voorlichting:

Deze rubriek bestaat uit de kosten van het VOS/ABB-magazine *Naar School!* en de door VOS/ABB (regionaal) georganiseerde bijeenkomsten en overleggen, inclusief de algemene ledenvergadering. De overschrijding wordt veroorzaakt door minder activiteiten op locatie dan voorzien. In de realisatie zijn ook de uitgaven van de nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs opgenomen voor een bedrag van € 45.000. Hiertoe is een bestemmingsreserve gecreëerd.

(26) Overige kosten:

De overige kosten bestaan uit accountantskosten en de kosten voor de salarisadministratie (extern). In deze rubriek is ook de jaarlijks terugkerende btw-voordrukverrekening (pro-rata-regeling) opgenomen, die pas aan het einde van het boekjaar kan worden vastgesteld. De overschrijding wordt veroorzaakt door onvoorziene juridische kosten in het verslagjaar (€ 12.500).

Resultaat (geconsolideerd)

Het nettoresultaat over 2020 bedraagt € 28.902 positief.

Aan de ledenvergadering wordt voorgesteld om € 45.000 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve 'nieuwe kernwaarden' en het resterende saldo van het oorspronkelijke bedrag van € 60.000, zijnde € 15.000, te bestemmen voor dekking van in het verslagjaar 2021 te realiseren kosten met betrekking tot de nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs. Het voorstel is ook om de bestemmingsreserve personeel te handhaven op € 80.000 voor onvoorziene personele risico's.

Het voorstel is om het positieve resultaat ad € 73.902 toe te voegen aan de instandhoudingsreserve.

1.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING - geconsolideerd

Algemeen

Doel van de vereniging

De vereniging heeft onder andere tot doel het behartigen van de belangen van het bestuur en het management van het openbaar en algemeen toegankelijk bijzonder onderwijs. Hiertoe behartigt zij de collectieve en individuele belangen van haar leden en ondersteunt zij haar leden bij de vervulling van hun taken. Onder algemeen toegankelijk bijzonder onderwijs wordt verstaan onderwijs overeenkomstig de wettelijk vastgelegde kenmerken van het openbaar onderwijs.

Grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen, zoals vermeld in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 'C1 kleine organisaties zonder winststreven'. De geformuleerde grondslagen hebben betrekking op het financieel jaarverslag als geheel. De grondslagen zijn ten opzichte van voorgaand jaar niet gewijzigd. Het financieel jaarverslag is opgesteld op basis van een stelsel van bepaling van vermogen en exploitatiesaldo, hetgeen is gebaseerd op verkrijgingsprijzen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van VOS/ABB.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid, welke wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de uitstaande posten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De kosten worden bepaald met inachtneming van de vermelde grondslagen voor de waardering van activa en passiva; zij worden toegerekend aan de verslagperiode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord in de periode waarin de goederen zijn geleverd respectievelijk de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar van oorsprong en voor zover deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor in de verslagperiode geleverde goederen en diensten, exclusief omzetbelasting.

Afschrijvingen

De afschrijving op vaste activa wordt berekend op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Resultaat deelnemingen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij VOS/ABB geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

GECONSOLIDEERD

1.4

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Inventarissen	Totaal
	€	€	€
<u>Stand per 1 januari 2020</u>			
Aanschaffingswaarde	11.103	242.313	253.416
Cumulatieve afschrijvingen	<u>3.987</u>	<u>201.917</u>	<u>205.904</u>
Boekwaarde per 1 januari 2020	<u>7.116</u>	<u>40.396</u>	<u>47.512</u>
<u>Mutaties</u>			
Investeringsen	-	26.258	26.258
Afschrijvingen	<u>1.110</u>	<u>16.147</u>	<u>17.257</u>
Saldo mutaties	<u>-1.110</u>	<u>10.111</u>	<u>9.001</u>
<u>Stand per 31 december 2020</u>			
Aanschaffingswaarde	11.103	268.571	279.674
Cumulatieve afschrijvingen	<u>5.097</u>	<u>218.064</u>	<u>223.161</u>
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>6.006</u>	<u>50.507</u>	<u>56.513</u>
Afschrijvingspercentages	<u>10%</u>	<u>20%</u>	

Het onderdeel 'inventarissen' betreft investeringen en afschrijvingen in alle middelen die geen verband houden met het gebouw (huisvesting). In 2020 heeft VOS/ABB geïnvesteerd in een laadpaal met twee aansluitingen, zodat ook onze leden bij een bezoek een elektrische auto kunnen opladen (€ 4.246). Ook is er geïnvesteerd in vervanging van een (back-up) server (€ 10.286). De overige investeringen betreffen (vervangende) apparatuur voor personeel.

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-dec-20</u>	<u>31-dec-19</u>
	€	€
<u>2 Handelsdebiteuren</u>		
Debiteuren	<u>97.656</u>	<u>94.418</u>

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

3 Belastingen en premies

Vennootschapsbelasting	<u>3.521</u>	<u>1.652</u>
	<u>3.521</u>	<u>1.652</u>

De vennootschapsbelasting betreft een betaalde voorlopige aanslag voor het verslagjaar (€1.971) en een per balansdatum nog te ontvangen teruggaaf over 2019 (€1.550). De vennootschapsbelasting heeft uitsluitend betrekking op het deel van de omzet waarover vennootschapsbelasting verschuldigd is.

4 Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen inkomsten	16	151
Vooruitbetaalde kosten	<u>46.152</u>	<u>33.105</u>
	<u>46.168</u>	<u>33.256</u>

Alle baten en lasten zijn op basis van toerekening verantwoord in het verslagjaar 2020. De post 'Vooruitbetaalde kosten' betreft vooruitbetaalde verzekeringen, onderhoud, licenties en huurlasten (€ 16.344,-) voor het verslagjaar 2021. De nog te ontvangen inkomsten betreft de per balansdatum nog te ontvangen bancaire rente.

	<u>31-dec-20</u>	<u>31-dec-19</u>
	€	€
5 Liquide middelen		
Kas	8	8
Rabobank rekening-courant	78.195	63.754
ASN sparen	504.074	503.943
Rabo bedrijfsspaarrekening	859.868	864.850
Rabo bedrijfsspaarrek. inzake bankgarantie	14.420	14.418
	<u>1.456.565</u>	<u>1.446.973</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking met uitzondering van een bankgarantie voor huur (€ 14.420). De overtollige middelen worden risicovrij ondergebracht bij de huisbankier en/of bij een instelling die aan dezelfde strenge eisen voldoet. VOS/ABB hanteert een beleid dat gericht is op een zo laag mogelijk risico. De bankgarantie is afgegeven voor de Houttuinlaan 8 te Woerden en is geblokkeerd op een separate bedrijfsspaarrekening.

	<u>31-dec-20</u>	<u>31-dec-19</u>
	€	€
6 Bestemmingsreserves		
Instandhoudingsreserve	1.318.389	1.244.487
Bestemmingsreserve personeel	80.000	80.000
Bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden	<u>15.000</u>	<u>60.000</u>
	<u>1.413.389</u>	<u>1.384.487</u>

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<i>Instandhoudingsreserve</i>		
Stand per 1 januari	1.244.487	1.208.386
Bestemming exploitatiesaldo voorgaand	0	0
Bestemming exploitatiesaldo boekjaar	<u>73.902</u>	<u>36.101</u>
Stand per 31 december	<u>1.318.389</u>	<u>1.244.487</u>

De instandhoudingsreserve wordt aangehouden in het kader van de continuïteit van de vereniging voor de korte termijn (circa 1 jaar) met als doel om te voorzien in de vaste verplichtingen.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<i>Bestemmingsreserve personeel</i>		
Stand per 1 januari	80.000	80.000
Bestemming exploitatiesaldo voorgaand	0	0
Bestemming exploitatiesaldo boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>80.000</u>	<u>80.000</u>

In 2017 is de bestemmingsreserve 'School!Week' omgezet naar een bestemmingsreserve voor personele risico's. Vanaf het begrotingsjaar 2018 worden de kosten van de School!Week in de begroting en de exploitatie opgenomen. Op basis van de exploitatierekening over het verslagjaar 2020 blijft deze bestemmingsreserve ongewijzigd.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<i>Bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden</i>		
Stand per 1 januari	60.000	40.000
Bestemming exploitatiesaldo boekjaar	<u>-45.000</u>	<u>20.000</u>
Stand per 31 december	<u>15.000</u>	<u>60.000</u>

In het verslagjaar 2019 is de bestemmingsreserve aangevuld voor de verwachte uitgaven in het verslagjaar 2020 voor de ontwikkeling en de publicatie van de nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs. In 2019 konden de uitgaven binnen de begroting worden opgevangen. De lancering van de nieuwe kernwaarden is in 2020 (vanwege de coronacrisis uitgesteld) gerealiseerd. Vooruitlopend op instemming door de ALV stelt het bestuur voor om € 45.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve.

Kortlopende schulden

	2020	2019
	€	€
7 Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>32.293</u>	<u>28.426</u>
8 Belastingen en premies		
Omzetbelasting	9.659	11.871
Pensioenpremie	0	6.363
Loonheffing	<u>77.173</u>	<u>76.692</u>
	<u>86.832</u>	<u>94.926</u>

De verschuldigde omzetbelasting is inclusief een teruggaaf op basis van de jaarlijkse pro-rata-berekening van circa € 11.300 middels een suppletieaangifte. Het saldo betreft de verrekening met de verschuldigde omzetbelasting over het 4e kwartaal 2020 (€ 20.986)

In 2020 is de claim aan het pensioenfonds ABP betaald (€ 6.246). Dit betreft een beroepsprocedure over voorgaande jaren, waarvoor een reservering was gemaakt in het verslagjaar 2019. Overige vorderingen en schulden van pensioenpremies zijn per balansdatum niet van toepassing.

	2020	2019
9 Overige schulden en overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld en -dagen	92.803	82.174
Te betalen accountantskosten	13.660	13.310
Te betalen advocaatktn juridisch dossier	12.500	0
Te betalen personeel	3.789	850
Te betalen aandeel ledenvoordeel	0	9.134
Te betalen naverekening inkoop	0	8.159
Nog te ontvangen facturen/bestelling	0	590
Te betalen afrekening inhuur personeel	5.070	0
Overige te betalen kosten	<u>87</u>	<u>1.755</u>
	<u>127.909</u>	<u>115.972</u>

De post 'Reservering vakantiegeld en -dagen' is hoger in verband met o.a. een hoger loonkostenvolume aan het eind van het verslagjaar en daardoor een hoger volume aan reserveringen. Er is beleid gemaakt om saldi van verlof af te bouwen. De post 'Advocaatkosten juridisch dossier' betreft een dispuut met een leverancier op het vlak van ledenvoordeel. Het aandeel ledenvoordeel, zijnde de gemeenschappelijke kosten met collegaprofielorganisaties, is betaald en verrekend in het verslagjaar 2020 en om die reden nihil per balansdatum. De post 'Te betalen personeel' betreft de in januari 2021 betaalde reis- en verblijfkosten over december 2020 en een reservering voor een transitievergoeding. De overige te betalen kosten zijn bankkosten.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Huurverplichtingen

Met ingang van 1 januari 2014 huurt de vereniging 495 m² kantoorruimte van Edelki Vastgoed C.V. te 's Gravenhage aan de Houttuinlaan 8, 3447 GM te Woerden. De (geïndexeerde) huurprijs bedraagt € 64.665 in het verslagjaar 2020. Per 1 januari 2021 bedraagt de huurprijs € 65.376. VOS/ABB is met de verhuurder een nieuwe termijn tot en met 2023 overeengekomen. De huurovereenkomst is inhoudelijk niet gewijzigd.

Leaseverplichtingen

De vereniging is ultimo 2020 operational leasecontracten aangegaan met een resterende looptijd van: < 1 jaar ad € 45.300 en > 1 jaar ad € 108.587.

Lease repro-apparatuur kantoor

Voor kantoorgebruik zijn meerjarige verplichtingen aangegaan. In januari 2020 is een nieuw contract voor printing gesloten voor 5 jaar met een verplichting van € 2.907 per jaar. De frankeermachine loopt tot en met juni 2024 voor een bedrag ad € 684 per jaar.

De verplichtingen zijn aangegaan met een resterende looptijd van: < 1 jaar ad € 3.592 en > 1 jaar ad € 11.160.

GECONSOLIDEERD

1.5 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2020

In deze toelichting worden de afwijkingen ten opzichte van het verslagjaar 2019 zoveel als mogelijk toegelicht en verklaard. In het totaalblad worden de afwijkingen tussen de vastgestelde begroting 2020 en het huidige verslagjaar toegelicht en verantwoord.

	2020	2019
	€	€
13 Contributie		
Contributie primair onderwijs	893.132	826.665
Contributie voortgezet onderwijs	537.786	504.451
Contributie gemeenten	<u>21.741</u>	<u>19.628</u>
	<u>1.452.659</u>	<u>1.350.744</u>

Sinds 2019 indexeert VOS/ABB de tarieven en is de contributie voor leden in het openbaar en bijzonder onderwijs gelijk. Per jaar wordt aan de hand van de CBS-prijsindex geïndexeerd met een minimum van 1,5% per jaar. Deze verhogingen hebben een gering positief effect op de contributie-inkomsten. Voor 2020 kan worden geconcludeerd dat VOS/ABB het aantal leden per saldo (aanmeldingen minus opzeggingen) heeft weten uit te breiden ten opzichte van 2019.

	2020	2019
	€	€
14 Abonnementen dienstverlening		
Samenwerkingsverbanden	57.247	53.791
Administratiekantoren	21.338	22.918
Overig	<u>11.446</u>	<u>12.483</u>
	<u>90.031</u>	<u>89.192</u>

Gelijk met de contributie zijn in 2020 ook de tarieven van de abonnementen voor dienstverlening geïndexeerd. De stijging van het aantal aangesloten samenwerkingsverbanden heeft zich doorgezet. Het aantal aangesloten administratiekantoren is licht gedaald. De post 'Overig' betreft abonnementen met gemeenten en pabo's.

	2020	2019
	€	€
15 Dienstverlening		
Dienstverlening op basis van subsidie	0	2.784
Dienstverlening cursus & opleiding	36.707	68.119
Dienstverlening overig	<u>3.050</u>	<u>6.100</u>
	<u>39.757</u>	<u>77.003</u>

De dienstverlening op basis van subsidie is nihil. De post 'Dienstverlening cursus & opleiding' is lager dan in 2019. In het verslagjaar 2019 was deze post hoger door o.a. de WNRA-bijeenkomsten en de cursus Verdieping arbeidsrecht. Zoals verwacht zijn de posten 'Dienstverlening cursus & opleiding' en 'Dienstverlening overig' lager als gevolg van de coronacrisis. 'Dienstverlening overig' betreft visitaties voor het Diploma Openbaar Onderwijs.

	2020	2019
	€	€
16 Contractdienstverlening		
Opdrachten primair onderwijs	290.382	310.397
Opdrachten voortgezet onderwijs	115.638	85.311
Opdrachten overig	<u>8.989</u>	<u>35.610</u>
	<u>415.009</u>	<u>431.318</u>

De contractdienstverlening (PO, VO & overig) is in totaal helaas lager dan in 2019. Dit komt door minder vraag vanuit de leden voor de aanvullende dienstverlening als gevolg van de coronacrisis. De interne afspraak is dat deze post niet meer mag bedragen dan 30% van de totale baten. De post 'Opdrachten overig' betreft de contractdienstverlening voor andere partijen dan het primair en voortgezet onderwijs. Voorbeelden zijn samenwerkingsverbanden en gemeenten. Vooral deze post ligt onder het niveau van 2019.

	€	2020	€	2019
17 Overige opbrengsten				
Verkoop advertenties		27.685		46.895
Verkoop overig		3.566		62
Overige opbrengsten		<u>104.967</u>		<u>102.272</u>
		<u>136.218</u>		<u>149.229</u>

De advertentieopbrengsten bestaan uit de vergoedingen voor de website-advertenties en de vergoedingen voor advertenties in het VOS/ABB-magazine *Naar School!*. Na jaren van stijging zijn deze inkomsten mede door coronacrisis gedaald. Leden hebben tegen relatief lage kosten een hoog bereik van de doelgroep. De post 'Verkoop overig' betreft de aanvullende verkoop van kernwaardenartikelen (boekjes, gevelborden etc.). De post 'Overige opbrengsten' is de bijdrage voor de activiteiten en dekking van de daaraan verbonden kosten in het kader van Energie Voor Scholen en het Inkoop Centrum Onderwijs alsmede de aan leden aangeboden verzekeringsproducten via Aon. De vanuit deze inkomsten te dekken kosten bestaan uit inzet van eigen uren, inhuur van personeel en middelen.

	€	2020	€	2019
18 Personeelskosten				
Lonen en salarissen		1.050.014		1.036.319
Sociale lasten en pensioenlasten		<u>329.411</u>		<u>334.931</u>
		<u>1.379.425</u>		<u>1.371.250</u>

De posten 'Lonen en salarissen' en 'Sociale lasten en pensioenlasten' zijn onderstaand gespecificeerd en toegelicht.

	€	2020	€	2019
<u>Lonen en salarissen</u>				
Brutolonen en -salarissen		971.854		973.781
Vakantiedagenreservering		6.308		-10.719
Eindejaarsuitkeringen		73.516		73.257
Ontvangen uitkeringen		<u>-1.664</u>		<u>0</u>
		<u>1.050.014</u>		<u>1.036.319</u>

In het verslagjaar zijn 26 personeelsleden verloond, inclusief een oproepkracht en een stageair. Op 31 december 2019 waren er 22 personeelsleden in dienst. In 2020 hebben twee personeelsleden VOS/ABB verlaten en op 31 december 2020 waren er 23 personeelsleden in dienst van VOS/ABB.

De brutoloon is per saldo niet gestegen ten opzichte van 2019. Dit komt door vertrek van personeel en een relatief latere en soms bewuste vervanging gedurende het verslagjaar. VOS/ABB volgt de BBRA-schalen (Rijks-cao). In het verslagjaar 2020 zijn meer vakantiedagen opgebouwd dan genoten, waardoor de reservering vakantiedagen moest worden gecorrigeerd ten opzichte van vorig jaar. De uitkering betreft een UWV-vergoeding voor bevallingsverlof.

	€	2020	€	2019
<u>Sociale lasten en pensioenlasten</u>				
Premies werknemersverzekeringen		150.735		162.920
Pensioenpremies		<u>178.676</u>		<u>172.011</u>
		<u>329.411</u>		<u>334.931</u>

De pensioenlasten zijn verwerkt uit hoofde van een pensioenregeling die is te kwalificeren als een toegezegde bijdrageregeling. De pensioenregeling is, krachtens de Pensioenwet, ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP). De totale stijging wordt veroorzaakt door een hogere arbeidsongeschiktheidspremie.

	€ <u>2020</u>	€ <u>2019</u>
19 Overige personeelskosten		
Studie- en opleidingskosten	12.628	7.854
Arbodienst	8.093	6.332
Wervingskosten personeel	4.146	958
Overige personeelskosten	<u>15.487</u>	<u>10.104</u>
	<u>40.354</u>	<u>25.248</u>

In 2020 is relatief meer uitgegeven aan studie- en opleidingskosten t.o.v. 2019. De kosten 'Arbodienst' zijn gestegen i.v.m. incidentele extra ondersteuning, waaronder de uitvoering van re-integratiebeleid. Voor de nieuwe personeelsleden zijn wervingskosten gemaakt. De overige personeelskosten zijn hoger in verband met de uitgekeerde thuiswerkvergoeding (Rijks-cao) die binnen de werkkostenregeling (WKR) kon worden geboekt.

	€ <u>2020</u>	€ <u>2019</u>
20 Reis- en verblijfskosten		
Autokosten	49.939	56.123
Kilometergoeding	14.582	40.310
Vergader- en verblijfskosten	1.197	1.578
Overige reis- en verblijfskosten	<u>5.906</u>	<u>4.897</u>
	<u>71.624</u>	<u>102.908</u>

De reis- en verblijfskosten zijn in totaal zoals verwacht (thuiswerken i.v.m. corona) lager dan in 2019. VOS/ABB heeft ook in 2020 nauwelijks tot geen bijeenkomsten, overleggen en trainingen/cursussen op locatie georganiseerd. Het interne beleid voor reiskostenvergoedingen is aangepast naar een systeem voor vergoeding voor werkelijke kosten.

	€ <u>2020</u>	€ <u>2019</u>
21 Inkoop diensten		
Uitzendkrachten	110.148	99.852
Inkoop contractdienstverlening	81.220	38.756
Inkoop dienstverlening overig	<u>23.243</u>	<u>27.755</u>
	<u>214.611</u>	<u>166.364</u>

De post 'Uitzendkrachten' is inclusief een inkoop voor facilitaire kantoordiensten (ICT en administratie) voor een bedrag van circa € 58.000. Daarin is ook een reservering verantwoord voor naverrekening over 2020 voor een bedrag van € 5.060. Dit onderdeel betreft verder inkoop voor diensten bij uitval/afwezigheid van vast personeel. Als gevolg van uitval en onderbezetting moest ook in 2020 extra worden ingekocht voor financieel-administratieve en ICT-ondersteuning. Overige niet-interne ondersteuning is verantwoord onder contractdienstverlening en dienstverlening overig.

Uit de post 'Inkoop contractdienstverlening' blijkt dat er in verhouding tot de omzet relatief veel gebruik moest worden gemaakt van externe inkoop. Dit komt door de latere herbezetting van vacatures dan gepland. De post 'Inkoop dienstverlening overig' betreft o.a. de inkoopkosten die verband houden met het ledenvoordeel, waaronder Energie Voor Scholen en het Inkoop Centrum Onderwijs, ondersteuning bij opstelling van het Koersplan van VOS/ABB en dienstverlening voor leden vanuit de Onderwijsjuristen van VOS/ABB en de algemene bestuursvragen.

	€ <u>2020</u>	€ <u>2019</u>
22 Huisvesting		
Huur kantoor	64.665	63.026
Gas, water en elektra	6.580	8.540
Schoonmaakkosten	18.243	16.375
Inventaris en huishouding	7.162	10.983
Overige huisvestingskosten	<u>10.810</u>	<u>7.509</u>
	<u>107.460</u>	<u>106.433</u>

In totaal is er voor deze rubriek sprake van een geringe verhoging ten opzichte van 2019. Dit betreft nagenoeg uitsluitend de vanuit de leveranciers doorgevoerde -gebruikelijke- jaarlijkse indexatie.

	€	2020	€	2019
23 Kantoorkosten				
Kantoorbenodigdheden		2.366		4.423
Porti- en vrachtkosten		7.282		8.117
Telefoonkosten		14.217		14.298
Computerkosten		35.676		29.041
Papier/drukwerk		1.084		1.033
Reprokosten		3.747		8.581
Overige kantoorkosten		2.263		2.136
Bankkosten		739		872
Afschrijving gebouw/verbouwing		1.110		831
Afschrijving computers		2.418		10.445
Afschrijving inventaris		<u>13.731</u>		<u>15.198</u>
		<u>84.633</u>		<u>94.975</u>

De kantoorkosten zijn in totaal lager dan in 2019. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere afschrijvingskosten voor het onderdeel 'Computers'. Enkele investeringen zijn na het vervallen van de afschrijvingstermijn niet direct vervangen. Ook voor de kantoorkosten geldt in de regel een jaarlijkse indexering. De toename van de computerkosten betreft o.a. extra uitgaven voor vervangingen van ICT-apparatuur.

	€	2020	€	2019
24 Voorlichting				
Websiteproductie en -onderhoud		3.451		9.243
E-mailnieuwsbrieven PO en VO		10.747		9.299
Magazine Naar School!		48.454		66.819
Congres & seminar en ALV		0		2.935
Voorlichting thema's en overig		33.498		34.305
Voorlichting nieuwe kernwaarden		45.854		0
Reclame- en advertentiekosten		1.273		911
Vergaderkosten en zaalhuur		<u>8.176</u>		<u>15.040</u>
		<u>151.453</u>		<u>138.553</u>

De totaal hogere kosten dan in 2019 worden voor € 45.000 verklaard door de verantwoording van de uitgaven voor de nieuwe kernwaarden van VOS/ABB. Dit kan volledig vanuit de bestemmingsreserve worden gedekt. De kosten voor het magazine *Naar School!* waren in 2019 relatief hoog. In 2020 vallen deze kosten lager uit door meer productie door eigen personeel dan gebruikelijk. Kosten zoals vergaderkosten en voor locaties zijn a.g.v. de coronacrisis lager dan in

	€	2020	€	2019
25 Bestuurskosten				
Vergoeding bestuurskosten		7.250		9.225
		<u>7.250</u>		<u>9.225</u>

	€	2020	€	2019
26 Overige kosten				
Accountantskosten		14.389		15.091
Salarisadministratie		7.967		7.004
Advieskosten		12.500		0
Contributies		16.970		12.795
Verzekering algemeen		9.710		8.470
Overige algemene kosten		<u>-13.558</u>		<u>-16.779</u>
		<u>47.978</u>		<u>26.581</u>

De post 'Advieskosten' betreft een reservering voor de kosten van juridisch advies voor een dispuut met een leverancier. De contributies zijn hoger in verband met een contributie op het domein van de lobby. Zodoende is VOS/ABB beter in staat om enerzijds de leden te informeren en de lobby voor het openbaar onderwijs effectief uit te voeren. De rubriek 'Overige algemene kosten' betreft o.a. een nog te ontvangen btw-teruggaaf. Dit houdt verband met te verrekenen btw. Dit bedrag fluctueert per jaar en is afhankelijk van de aan de belaste omzet toe te rekenen voordruk (pro-rata-regeling).

2. OVERIGE GEGEVENS

GECONSOLIDEERD

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 MAY 2021

GECONSOLIDEERD

2.1 Statutaire regeling inzake de bestemming van het exploitatiesaldo

In de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het exploitatiesaldo.

VERTROUWELIJK
Bestuur van Vereniging VOS/ABB

Datum
28 mei 2021

Behandeld door
mr. drs. L.M. (Laurens) Nijssen RA RB

Ons kenmerk
860740

E-mail
denhaag@noortgassler.nl

Onderwerp

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Vereniging VOS/ABB

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2020 van Vereniging VOS/ABB te Woerden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Vereniging VOS/ABB een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging VOS/ABB per 31 december 2020 en het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 "Kleine organisaties - zonder - winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2020;
2. de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging VOS/ABB zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 61.000. De materialiteit is gebaseerd op 3% van de opbrengsten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 6.100 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van Vereniging VOS/ABB is verantwoordelijk voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuurs-verslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1 "Kleine organisaties - zonder - winststreven". Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 MAY 2021

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 28 mei 2021

JPA Van Noort Gassler & Co B.V.

Namens deze,

w.g. mr. drs. L.M. (Laurens) Nijssen RA RB

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 MAY 2021

